

JAARVERSLAG 2016

Stichting Voedselbank Zeeuws-Vlaanderen
Industrieweg 6
4538 AH Terneuzen
Tel. 06-24959412

E-mail : hemelsoet@zeelandnet.nl
Website : <http://www.voedselbank-zeeuwsvlaanderen.nl>
Rabobank : NL73RABO0112169929

Secretariaat : Jan van Galenstraat 12, 4535 BX Terneuzen
Telefoon : 0115-614769
E-mail : tvdhel@kpnplanet.nl

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	3
----------------	---

Jaarverslag

1. Armoede in Nederland.....	4
2. De Voedselbanken in Nederland.....	4
3. De Voedselbank in Zeeuws-Vlaanderen.....	4
4. Wie maken gebruik van de Voedselbank.....	5
5. Het verwerven van voedsel.....	5
6. Extra aandacht voor de kinderen.....	6
7. Voedselveiligheid.....	6
8. Het transport.....	6
9. De huisvesting.....	6
10. Het uitdelen van voedsel.....	7
11. Vrijwilligers.....	7
12. De financiering.....	7
13. Het bestuur.....	7
14. Wat moeten we in 2017 verwachten.....	7

Voorwoord

Met het jaarverslag over 2016 van de Stichting Voedselbank Zeeuws-Vlaanderen willen wij als bestuur verantwoording afleggen voor het gevoerde beleid in dat jaar.

Het bestuur heeft in samenwerking met de algemeen coördinator en alle vrijwilligers hard gewerkt aan de verdere professionalisering van de voedselbank. Op het gebied van voedselverwerving en voedselveiligheid hebben we een verdere verbetering kunnen realiseren met als resultaat dat we eind van het jaar het groencertificaat hebben behaald. Begin dit jaar werd duidelijk dat we de beschikking konden krijgen over een betere huisvesting van ons centrale verdeel en logistiek centrum in Terneuzen. In de loop van 2016 is dit gerealiseerd.

Onze voedselbank heeft inmiddels in de regio een goede bekendheid gekregen. De 3 gemeenten, de verschillende serviceclubs, kerken, maatschappelijke organisaties, instellingen, bedrijven en particulieren hebben weer een geweldige bijdrage geleverd. Er is voedsel ter beschikking gesteld en er waren weer subsidies, sponsorbijdragen en donaties. Ook kregen we geregeld producten aangeboden die bij enkele voedselbanken in Brabant over waren. Bij de 6 winkels van Aldi kunnen we ook wekelijks producten ophalen. Door al deze activiteiten konden we ons werk voortzetten en waren de voedselpakketten beter gevuld.

Wij hopen ook in het komende jaar weer een beroep te kunnen doen op diverse instanties in onze regio. Wij zijn in Zeeland de grootste van de 5 voedselbanken en bedienen ons uitgestrekte gebied met 7 uitdeelpunten. Het uitgangspunt is, dat we de pakketten zo dicht mogelijk bij onze cliënten willen brengen.

Om onze voedselverwerving, maar ook onze behoefte aan vrijwilligers onder de aandacht te brengen, geven wij desgevraagd informatie op scholen, bij verenigingen, kerken en maatschappelijke organisaties.

Namens het bestuur van de Stichting Voedselbank Zeeuws-Vlaanderen,

Ko van Meurs, voorzitter

Terneuzen, januari 2017

Jaarverslag 2016

1. Armoede in Nederland.

Volgens deskundigen in ons land is de economische recessie welhaast voorbij en dat ook de armoedecijfers enigszins zijn verbeterd. Het aantal armen liep sinds 2008 fors op. In 2013 was er een piek met 1,25 miljoen armen en dat is 7,9 % van de bevolking. Sindsdien is het gedaald naar 1,12 miljoen armen nu ofwel 7 % van de bevolking. Maar met het huidige beleid zet die daling niet door. In 2017 komen er volgens het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) juist weer meer armen bij. Het aandeel gaat dan naar 7,1 %. Bovendien zijn er nog altijd veel meer armen in Nederland dan vóór de crisis het geval was. In de r.k. kerken was er in 2016 het Jaar van Barmhartigheid en daarmee ook aandacht voor armoede en het gebrek aan voeding. In de Basiliek in Hulst hebben we voor dit onderwerp aandacht mogen vragen. We konden gebruik maken van een kapel om daar onze activiteiten aan het publiek te tonen.

2. De Voedselbanken in Nederland.

Eind 2016 waren er 167 voedselbanken aangesloten bij de landelijke vereniging. Daarnaast zijn er ook nog een aantal kleinere initiatieven, waaronder ook in onze regio. Een deel van het voedsel voor de erkende voedselbanken wordt centraal verzameld vanuit meer dan 20 afgesloten grote landelijke overeenkomsten en opgeslagen in verschillende distributiecentra, verdeeld over het land.

De voedselbanken hanteren de volgende kernwaarden als maatstaf voor hun handelen:

- We werken uitsluitend met vrijwilligers
- We verstrekken voedsel dat door anderen gedoneerd wordt
- We verstrekken zoveel mogelijk gezond voedsel
- We verstrekken uitsluitend gratis voedsel
- We verdelen het voedsel zo eerlijk mogelijk
- We zijn neutraal en onafhankelijk ('burgers voor burgers')
- We zijn transparant in onze verantwoording

De voedselbanken hebben de volgende hoofddoelstellingen:

- Het bieden van directe voedselhulp aan de armste mensen
- Het voorkomen van verspilling van goed voedsel

3. De Voedselbank in Zeeuws-Vlaanderen.

Mevr. Miriam Hemelsoet uit Terneuzen begon in 2005 vanuit haar eigen woning op zeer beperkte schaal een voedselbank. Nu, 11 jaar later zijn we uitgegroeid tot de grootste voedselbank van Zeeland. We moeten niet trots zijn op de groei van een voedselbank, want het is een signaal dat een aantal gezinnen echt niet meer rond kan komen.

Onze organisatie vervult in Zeeuws-Vlaanderen een belangrijke maatschappelijke taak en met inmiddels meer dan 90 vrijwilligers proberen we ons werk zo goed als mogelijk uit te voeren. Onze voedselbank is aangesloten bij de landelijke organisatie en dit is noodzakelijk om goed en veilig te kunnen werken en aanspraak te kunnen maken op een klein deel van het landelijk aanbod van voedsel. We hebben te maken met verschillende landelijke organisaties, zoals de Voedsel- en Warenautoriteit, voedselproducenten, supermarktketens en vermogensfondsen.

Deze stellen strikte eisen aan de voedselbanken. Daarnaast wordt ook steeds meer aandacht besteed aan de voedselveiligheid.

4. Wie maken gebruik van de voedselbank.

De landelijke vereniging van voedselbanken stelt elk jaar regels op en die worden, door de organisaties die de indicatie doen, gebruikt om vast te stellen, welke gezinnen in aanmerking komen om gebruik te maken van de voedselbank. Tevens wordt vastgelegd voor welke termijn dat geldt, waarna de situatie opnieuw wordt bekeken. De indicatie gebeurt in hoofdzaak door de 3 afzonderlijke instellingen die aangestuurd worden door de 3 gemeenten in onze regio. Dat is in Terneuzen "AanZ", in Sluis "Porthos" en in Hulst "Hulst voor elkaar". Er wordt ook rekening gehouden met de grootte van het gezin, zodat men soms recht heeft op meer dan 1 pakket. We komen op gemiddeld 1,22 pakket per gezin. Eind 2013 werden er 296 pakketten uitgedeeld, eind 2014 waren dat 356 pakketten en eind 2015 is het naar 425 gestegen. In 2016 is het aantal afgenomen.

Wij als vrijwilligers van de voedselbank bepalen nooit wie er deelnemer wordt. Onze taak is het verwerven, opslaan en wekelijks uitdelen van voedselpakketten. Vanwege de uitgestrektheid van onze regio in combinatie met het veelal ontbreken van vervoersmogelijkheden is het voor een aantal gebruikers van onze voedselbank welhaast onmogelijk om naar Terneuzen te komen. Daarom hebben we naast de opslag en het grote verdeelpunt in Terneuzen ook uitdeelloccaties in Aardenburg, Axel, Breskens, Hulst, Oostburg en Sas van Gent. Op deze locaties worden op vrijdagmorgen de in Terneuzen samengestelde pakketten aangeleverd. Het deelnemersbestand ziet er de afgelopen jaren als volgt uit:

	aantal huishoudens	aantal volwassenen	aantal kinderen
eind 2014	293	377	269
eind 2015	348	462	309
eind 2016	284	421	288

5. Het verwerven van voedsel.

In 2016 zijn we doorgegaan op de weg die we in 2014 waren ingeslagen: het trachten om regionaal meer voedsel te verwerven. Helaas zijn we daar niet voldoende in geslaagd. In onze regio zijn er nauwelijks producenten van eindproducten en er zijn weinig handelaren in producten die bij ons op het land groeien. In de Smitsschorrepolder zijn er forse uitbreidingen van de kassen gaande, maar heeft niet geresulteerd in meer producten voor onze Voedselbank. Het blijft bij tomaten en aubergines die we in het seizoen wekelijks kunnen ophalen en daar zijn we erg blij mee. Elke donderdag komt er vanuit het regionale distributiecentrum in Tilburg voedsel, wat landelijk is verkregen. Het transport gebeurt met de vrachtwagen die we als Zeeuwse voedselbanken gezamenlijk exploiteren. Daarnaast halen we zelf in onze regio wekelijks voedsel op bij een groot aantal bakkers, "het Boertje" en supermarkten. Sommige particulieren brengen kleine hoeveelheden voedsel naar Terneuzen en naar de verdeelpunten. De gezamenlijke diaconieën van een aantal kerken zorgen wekelijks voor de levering van versproducten, alsmede eieren. Evenals de vorige paar jaren hebben we door actieve werving extra aardappelen en uien gekregen. De Europese steunmaatregel i.v.m. de boycot van groente en fruit naar Rusland heeft voor de voedselbanken ook in 2016 wat extra van deze producten opgeleverd. In 2015 is een bedrijf begonnen met het periodiek leveren van kleine partijen ingevroren visproducten en dat is in 2016 doorgegaan. Eveneens door actieve werving doneren ca. 20 bedrijven en instellingen geld om daarmee gericht versproducten te kopen.

We hebben bij verschillende instellingen en scholen inzamelacties gehouden. Ook bij enkele supermarkten zijn inzamelingen gehouden. We hebben dit jaar ook zelf weer voedsel aangekocht en een deel daar van kon uit gerichte donaties betaald worden. Er zijn 2 belangrijke zaken die in 2016 begonnen zijn. Bij Jumbo en enkele andere winkels is er de mogelijkheid om producten op te halen die daar uit de rekken gehaald worden. Aldi is landelijk begonnen met het ter beschikking stellen van voedsel en dat levert voor ons een zeer welkome aanvulling op.

Door goede connecties in Brabant worden overschotten bij collega voedselbanken naar Zeeuws-Vlaanderen gehaald. Dit is duidelijk merkbaar in de voedselpakketten, waarin nu al sinds enige maanden bijna wekelijks ingevroren vleesproducten zitten.

6. Extra aandacht voor de kinderen.

Met Sinterklaas konden we vanuit particulier initiatief weer Sinterklaascadeautjes uitdelen en met verjaardagen wordt er voor de kinderen een cadeau beschikbaar gesteld.

7. Voedselveiligheid.

Het is van het grootste belang dat het voedsel dat we aan onze deelnemers verstrekken voldoet aan de eisen die daarvoor gelden. Vanuit de landelijke organisatie is er ondersteuning om terplekke de situatie te bekijken, de procedures na te lopen en middelen ter beschikking te stellen. Een deel van onze vrijwilligers hebben eerder al deelgenomen aan een cursus voedselveiligheid en we hebben een bestuurslid die zich daarmee bezighoudt. Na de verhuizing hebben we een inspectieverzoek aangevraagd wat in november resulteerde in het verkrijgen van het groencertificaat. Dat wil zeggen, dat we in grote mate voldoen aan alle eisen die ons door wet- en regelgeving worden opgelegd. Het is nu zaak om dit niveau te behouden.

8. Het transport.

Onze landelijke vereniging heeft 8 distributiecentra. Brabant en Zeeland vallen onder het centrum in Tilburg en zoals reeds vermeld, rijdt onze vrachtwagen wekelijks op woensdag daar naar toe. Op donderdag wordt het voedsel dan vanuit Middelburg naar Terneuzen gebracht. Met onze eigen bestelbus halen we regionaal meerdere keren per week voedsel op. Soms lukt het om een grotere partij voedsel te verkrijgen, maar dat is zeker niet altijd in Zeeuws-Vlaanderen. We rijden ook naar Brabant en Zuid Holland. Omdat het voedsel allemaal op vrijdagmorgen over de 6 externe uitdeelpunten verdeeld moet worden en wij zelf niet over voldoende transportcapaciteit beschikken, huren we een grote bestelbus en we hebben daar externe chauffeurs voor vanuit het re-integratiebedrijf PIBLW. Het transport vanuit de Voedselbanken in Brabant geschiedt met het vriestransport van Frigolanda en het gekoelde en ongekoelde transport gebeurt door Post-Kogeko. Het transport is in 2016 beduidend toegenomen en daarmee ook de kosten. Het grootste deel van onze exploitatiekosten bestaat dan ook uit transport.

9. De huisvesting.

We waren meer dan 10 jaar gehuisvest in de voormalige school "De Groene Zwaan" aan de Van der Peijlstraat in Terneuzen. De gemeente stelde het gratis aan ons ter beschikking. Het gebouw was te klein geworden en voldeed niet meer aan de eisen die thans gesteld worden.

De woningstichting Clavis heeft nog een gebouw aan de Industrieweg 6. Hun voormalige magazijn kwam vrij en wij kregen de mogelijkheid om dat te gaan huren. Er moest echter het nodige gebeuren om het voor ons geschikt te maken. Er werd een bestedingsplan opgesteld en we zijn op zoek gegaan naar fondsen en donateurs om de plannen te kunnen realiseren. Tot nu toe is er bijna € 98000 binnengekomen/toegezegd en daarmee konden de plannen bijna allemaal uitgevoerd worden.

Er waren meevallers, maar ook zaken die meer gekost hebben dan voorzien. Het bleek namelijk, dat we een verkeerde schatting hadden gemaakt van het verbruik aan elektriciteit voor de grotere koel- en vriesruimte. Daardoor was het nodig om veel meer zonnepanelen op het dak aan te brengen. Voor de aanschaf van een nieuwere en grotere bestelbus is nog onvoldoende dekking, maar dat komt hopelijk nog wel in 2017.

Toen het grootste deel van de aanpassingen was uitgevoerd zijn we in juli verhuisd en we ervaren, dat we er heel veel op vooruit gegaan zijn. Begin 2017 is de officiële opening.

10. Het uitdelen van voedsel.

Vanwege de uitgestrektheid van ons werkgebied wordt vrijdags op 6 uitdeelpunten het voedsel uitgedeeld. In Breskens is dat in de PKN-kerk en in Aardenburg in de kerk van de Doopsgezinde Gemeente. In Oostburg wordt uitgedeeld in het gebouw van Jota. In Axel is een deel van de Gereformeerde Kerk Vrijgemaakt ter beschikking gesteld en in Hulst geeft Den Dullaert ons de gelegenheid om voor die regio uit te delen. Voor Terneuzen en omgeving vindt de uitdeling plaats vanuit het hoofdgebouw. Eind april is er voor Sas van Gent en omgeving een 7e uitdeelpunt bijgekomen en dat gebeurt in het MFC De Statie.

11. Vrijwilligers

Het werk in de Voedselbank wordt geheel door vrijwilligers gedaan en dat zijn er momenteel meer dan 90. Een min of meer vaste kern vrijwilligers werkt in Terneuzen, waar men gedurende de week voedsel ophaalt in de regio. Voedsel wordt zonodig herverpakt en op donderdag worden de pakketten zover mogelijk gereed gemaakt. Op de verdeelpunten werken ook een groot aantal vrijwilligers, meestal bij toerbeurt. Onze vrijwilligers verdienen het om eens per jaar een gezellige activiteit met elkaar te doen. Dit jaar was dat een bezoek aan Aardenburg onder leiding van gidsen en daarna was er een eenvoudige maaltijd.

12. De financiering.

De inkomsten van de voedselbank bestaan geheel uit donaties, sponsorgelden en subsidies. De 3 Zeeuws-Vlaamse gemeenten staan voor een klein gedeelte garant voor de operationele kosten. Ook onze landelijke vereniging draagt een steentje bij. Daarnaast zijn er telkens weer de vele kerken, (service)verenigingen, bedrijven en instellingen, maar ook particulieren die gevraagd of ongevraagd en op allerlei verschillende manieren doneren. We zijn hen allen zeer veel dank verschuldigd.

13. Het bestuur.

Het bestuur bestaat eind 2016 uit de volgende leden:

dhr. J. van Meurs, voorzitter.

mevr. M. van der Hel, penningmeester en secretaris.

dhr. M. Vereecken, bestuurslid met aandachtsgebied voedselveiligheid.

dhr. F. Janssens, bestuurslid met aandachtsgebied fondsenwerving, logistiek en regionale voedselverwerving.

Algemeen coördinator is mevr. M. Hemelsoet.

Ons bestuur wordt zonodig geadviseerd door oud-voorzitter dhr. C. Galama.

Dhr. Janssens is vanuit het cluster Zeeland lid van het regiobestuur Brabant-Zeeland en dat bestuurt het DC Tilburg. Dit verband bestaat inmiddels uit 30 lokale voedselbanken.

14. Wat moeten we in 2017 verwachten?

We houden er rekening mee, dat na de daling in 2016, het aantal deelnemers weer enigszins zal groeien. Voedselbank Nederland heeft de toelatingscriteria een beetje verruimd. We verwachten dat het aanbod van voedsel nog wel wat zal toenemen. Onze naamsbekendheid in de regio is dusdanig, dat we hopelijk opnieuw op de steun van velen kunnen rekenen.

Wat zou het mooi zijn, dat er meer dan nu, inwoners van Zeeuws-Vlaanderen zich als donateur bij ons zouden melden. De politiek in ons land ziet de noodzaak van voedselbanken nog steeds niet zo zitten en dat is jammer.

M. van der Hel, secretaris